

ABC

Aiškinamasis raštas

TIKSLAS

Miesto centro urbanistinės struktūros pagrindinės erdvės urbanistinis ir architektūrinis, išbaigtumas reabilituojant miesto istorinę raidą.

IDĖJA

Klasikiniais principais suformuota, 2 amžius egzistuojanti Priskėlimo aikštė yra vienintelė aikštė miesto centrinėje dalyje. Ji turi būti maksimaliai universali savo forma, turiniu ir funkcijomis.

Dviejų dalių aikštė – istorijos ir šiuolaikiškumo darna. Katedra, skveras, paminklas tautos laisvei – istorija, renginių aikštė ir nauji visuomeniniai pastatai – moderni, universali šiandienos dvasia. Dvi skirtingas aikštės dalis jungia tvirta klasikinė kompozicija ir nuoseklus perėjimas nuo istorijos ir sakralumo prie atrakcijų ir kasdienybės. Aikštės erdvėje dominuoja ir konsoliduoja visus aikštės elementus kompozicinis trikampis – Katedra, paminklas ir centrinis vėliavos simbolis. Šiaulių, kaip istorinio miesto reabilitacija – tapusių ikonomis istorinių fotografijų eksponavimas natūroje – skaidri istorinė fotografija sutapatinama su šiandien dienos vaizdu.

SKVERAS

Istoriškai susiformavęs, du šimtmečius egzistuojantis urbanistinis elementas – skveras projektuojamas laikantis esminių klasikinių principų. Esamas fontanas – iškeliamas. Pietrytinėje pusėje, savivaldybės fone ir buvusios Valavičiaus g. ašyje yra siūlomas paminklas. Siūloma klasikinė obelisko tipo kompozicija, kurios meninė išraiška turėtų būti šiuolaikiška. Esamas WC – naikinamas. Jo vietoje siūloma estrada (pakyla) skirta iškilmių tribūnai arba orkestrui (orkestras galėtų groti ir savaitgaliais). Rūsyje pagalbinės patalpos (techninė įranga ir inventorius). Skvere augantys medžiai atnaujinami – ligoti ir kreivi keičiami naujais. Dekoratyviniai augalai projektuojami aukštėjantys link skvero pakraščių. Tai sukuria kamerinę erdvę ir vizualiai atriboja nuo gatvės poveikio (nesimato automobilių eismo). Vejos plotas pritaikomas ramiam poilsiui (atokvėpis gulint ant žolės). Vejoje siūlomi šviečiantys žiedai – atraktyvus elementas, kuriame galima sėdėti. Apšvietimo idėja – apšviesta skvero medžių išorė pažymint įėjimu šviesos stulpais, skvero parteris apšviestas žema šviesa (šviečianti juosta 1.5m aukštyje) ir ryškiai apšviestas paminklas centre. Skvero suolai – kilnojami (technikos pagalba) metalo ir medžio elementai su integruota dekoratyvių augalų galimybe. Suolų išdėstymas gali būti keičiamas priklausomai nuo renginio scenarijaus. Siūloma laisvai nešiojama įranga – parko kėdės ir gultai. Šalia skvero esama parkavimo aukštelė naikinama (numatyta komercinio pastato rekonstrukcija, nuosavybė dalinama vertikaliai, aptarnavimas iš požeminio aukšto). Jo vietoje – kasdienė komercinė zona aptarnaujanti ir skvero lankytojus. Skvero kieta danga gali likti esama (klinkeris) arba akmuo. Tai turi būti sprendžiama kartu su paminklo idėja.

AUŠROS TAKAS

Takas skirstomas į tris segmentus: viršutinė terasa (skvero gretimybės), laiptai ir apatinė terasa ties Ežero gatve. Apatinėje terasoje – siūloma perkloti esamą dangą, o esminiai pakeitimai turėtų būti vykdomi įrengiant požeminę perėję po Ežero gatve, kartu su Saulės laikrodžio aikštės atstatymu (tai bus aktualu realizavus Išradėjų gatvės jungtį su Ežero gatve). Akmens laiptai – remontuojami, įrengiant lokalias, gausiai apželdintas poilsio zonas ties daugiaaukščių namų aklinų sienų fasadais. Viršutinėje terasoje iškeliami rusų karių kapai (prie šventoriaus sienos, kur ir buvo palaidojimai gali būti atnaminimo lenta - akmens plokštė vejoje). Ištiesinamas Aušros takas – realizuojama tiesi jungtis su pagrindine pėsčiųjų srautų pasiskirstymo vieta – gatvių sankirta. Parkavimo aikštelė prie savivaldybės rekonstruojama didinant vietų skaičių. Rusų karių kapų vietoje siūloma dekoratyvių želdinių skverelis savivaldybės poilsio ir laukimo zona.

KATEDROS PRIEIGOS

Pagrindinėse Katedros prieigose kartu su Aušros tako dalimi formuojama architektūros paminklo vizualinio eksponavimo zona. Pastatomi suoliukai, ties šventoriaus siena numatomi dekoratyviniai

augalai, dalinai naikinami želdiniai užstojantys Katedrą nuo svarbiausių jos suvokimo taškų. Naikinamas pravažiavimas į kleboniją per šventorių. Tai galima realizuoti iš Žvejų skersgatvio arba parkavimo aikštelės prie savivaldybės. Siūloma kurijos pastato rekonstrukcija įrengiant Katedros ir jos apylinkių (žemutinės miesto terasos) apžvalgos aikštelę, sukuriant vieningą architektūrinį ansamblį.

ŠIAULIŲ KOLEGIJOS PRIEIGOS

Priešais kolegiją numatomas visuomeninės paskirties pastatas – visiems prieinamas ir atviras kultūros objektas su vidine vieša erdve. Laikiniai, iki visuomeninio pastato realizavimo esamoje kietos dangos zonoje ties Ašros alėja siūloma įrengti automobilių parkavimo aikštelę. Tarp aikštelės ir kolegijos pastato siūloma įrengti laikinus želdynus, atribojančius skirtingas funkcijas.

AIKŠTĖ

Aikštė siūloma, kaip pagrindinė veiksmo (renginių, miesto švenčių, kasdienių atrakcijų) vieta pritaikyta šios dienos ir būsimiems naujiems poreikiams. Veiksmo arena turi būti maksimaliai laisva nuo stacionarių elementų ar baigtinių formų veiksmo zonoje. Naikinami visi želdiniai aikštės erdvėje, paliekant paminklinius ažuolus. Išnaudojant esamą reljefą (1.6m aukščio skirtumas) kuriama horizontali plokštuma aiškiai atribota nuo gretimybių. Aikštę sudaro penkios funkcinės zonos. **Pirma** – Tilžės gatvės gretimybės su paminkliniais ažuolais ir nuolat kuriama miesto istorijos ekspozicija. Tai kietos dangos ir žalios vejos riboje instaliuojami bareljefai su miesto istoriniais planais, maketais ar kitokiais miesto istorinę raidą atspindinčiais meno kūriniais. Kompozicinę ašį nuo Katedros iki centrinės vėliavos stovo pažymi šviesos juosta su miesto dvasią atspindinčiu įrašu (tai gali būti ir apšviestas bareljefas). **Antra** – centrinė arenos dalis su vėliavos pakėlimo stiebu ir aikštės teatru. Šis segmentas aiškiai išskirtas grindinyje ir užbaigiamas ekrano statiniu. Siūlomas įrenginys tarnautų kaip vaizdo projekcijos siena arba turėtų instaliuotą pastovų vaizdo transliavimo ekraną (pvz. išnuomota televizijos operatoriumi), viduje pandusų zonoje miesto informacijos ir parodų erdvė, o viršuje apžvalgos aikštelė. Statinio pusėje ties Varpo gatve įrengiamas išorinis informacinis stendas. Ekranas statinys kartu su Varpo gatvės želdynais atlieka barjero funkciją tarp aikštės ir gyvenamosios funkcijos, bei uždaro aikštės erdvės kompoziciją. Ties ekrano statiniu funkcionuotų skėčių terasa su pagalbinėmis patalpomis ir miesto WC požeminėje erdvėje. Prie statinio montuojama kilnojama scena arba realizuojama mobili iš statinio konstrukcijos išvažiuojanti scenos konstrukcija. Atlikėjų patalpos numatomos požeminėje erdvėje. Koncertų ar kitokių renginių metu mobilūs aikštės suolai sustatomi eilėmis kaip teatre. Tokio statinio atsiradimas yra alternatyva funkciškai neveiksnioms aikštės išklotinėms. Formuojama universali renginių erdvė aprūpinta technine įranga. Aikštės grindinyje užsiduota schema įrengiami elektros, vandens ir ryšių prisijungimo elementai sukuria galimybę rengti įvairiausių renginius – muges, parodas, atrakcionus ir kit. **Trečia** – atraktyvi poilsio zona ties Aušros alėja. Formuojamas nuolydis nuo aikštės centrinės ašies surenka paviršiaus vandenį ties aikštės paviršiaus riba. Sukuriamas veidrodinis vandens paviršius, kuriame atsispindi Katedra ir dekoratyvūs augalai ties aikštės riba. Vanduo persipila formuodamas krioklį šiariniame aikštės kampe ties laiptais. Vandens paviršiaus altitudės reguliavimas leidžia keisti vandens paviršiaus plotą (žiemą žiuožyklos įrengimo galimybė ar kitokie vandens atrakcionai, galimi fontanai). Varpo gatvės ir Aušros alėjos ruožuose numatoma žema šviesa (šviečianti juosta 1.5m aukštyje). Naktį aiškiai matoma apšviesta centrinė vėliava aikštės centre. **Ketvirta** – kasdienio veiksmo vieta ties šviesos stulpų eile (atraktyvių elementų, pavilionų, kinetinių įrenginių, gultų ir kit. statymo zona). Aikštės suolai – kilnojami (technikos pagalba) metalo ir medžio elementai su integruota dekoratyvių augalų galimybe. Suolų išdėstymas gali būti keičiamas priklausomai nuo renginio scenarijaus. Siūloma laisvai nešiojama įranga – aikštės kėdės ir gultai. Tai gali būti nuolatinis ar proginis inventorių. **Penkta** – naikinamos parkavimo aikštelės vietoje ties būsimu visuomeniniu statiniu formuojama kasdienė komercinė zona aptarnaujanti ir aikštės lankytojus. Aikštės kieta danga – dviejų atspalvių akmuo. Dangos kompozicija išryškina svarbiausius aikštės elementus ir pastatus.

TILŽĖS GATVĖ

Tilžės gatvės transporto srautas mažinamas administracinėmis priemonėmis. Apribojus greitį (pvz. iki 30km/v) ir sujungus Išradėjų gatve su Ežero gatve, tranzitas išsikeltų iš centro atkarpos. Įrengiamas dviračių takas (esamos važiuojamosios dalies sąskaita). Želdiniai persodinami naujais. Išsaugojamas ąžuolas prie saldainių fabriko. 1.5m pločio juosta tarp važiuojamosios dalies ir šaligatvio – atraktyvi zona šalia esančių pastatų funkcijoms pratęsti – želdiniai, meniniai akcentai, informacija, reklama, poilsis...

PARKAVIMAS

Savivaldybės automobilių parkavimo aikštelė rekonstruojama didinant iki 50v. Aikštės parkavimo klausimas yra sąlygotas bendramiestinės centro vystymo politikos. Siūloma pirmas etapas – sutvarkius skverą ir aikštę be požeminio parkavimo, lika esamas parkavimas 120v., plius prieš kolegiją laikinas parkavimas 100v. Įrengus požeminį pastatų aptarnavimą ir parkavimą - viso iki 700v.

REALIZACIJOS ETAPIŠKUMAS

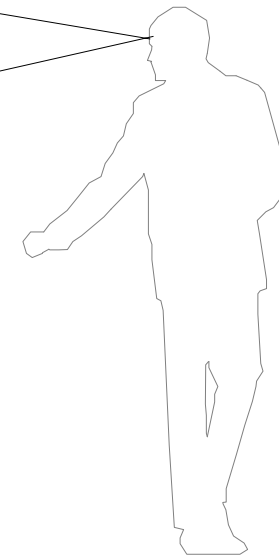
Realizacijos etapus tiesiogiai sąlygoja aikštės išklotinių užstatymas. **Pirmas** – Aikštės įrengimas (galimas ir be požeminio parkavimo), skvero sutvarkymas skelbiant paminklo idėjos konkursą, Aušros tako laiptų remontas ir poilsio aikštelių įrengimas, Tilžės gatvės rekonstrukcija, parkavimo ir laikinų želdinių prieš kolegiją įrengimas. **Antras** – kartu su visuomeniniais ir komerciniais pastatais įrengiamos požeminės erdvės ir sujungiamos su požemine aikštės erdve, jei tokia bus įrengiama. Iškeliami rusų karių kapai ir pilnai sutvarkomas Aušros takas, bei realizuojamas požeminis perėjimas po Ežero gatve. **Trečias** – esant galimybei rekonstruojamas kurijos pastatas.

Idėjos ir analogai

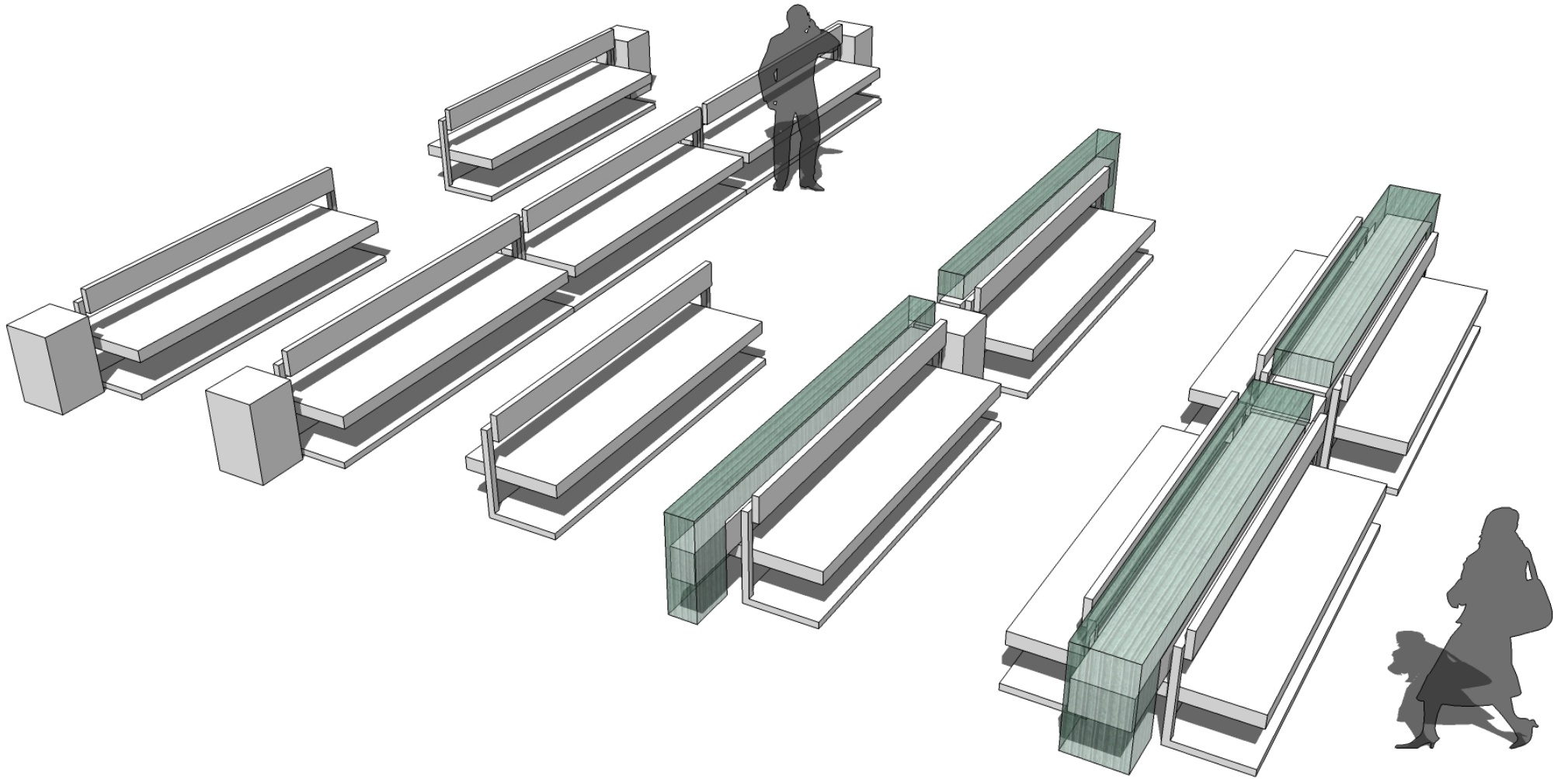
REALUS VAIZDAS

SKAIDRI ISTORINĖ FOTO

Šiaulių, kaip istorinio miesto rehabilitacija - tapusių ikonomis istorinių fotografijų eksponavimas natūroje - skaidri istorinė fotografija sutapatinama su šiandien dienos vaizdu.

veidrodinis paviršius

galimybė

galimybė

šviečiantis brūkšnis

poilsio gultai

aiškštės kėdės

universalumas - Nottingham aikštė

gatvės žalios juostos išnaudojimas

